

Öğrencilerin Spora Özgü Başarı Ve Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

Şihmehmet YİĞİT¹

Özet

Bu araştırmanın amacı, spor yapan üniversite öğrencilerinin spora özgü başarı ve motivasyon düzeylerinin araştırılması, sosyo demografik özelliklerine göre çıkan sonuçların değerlendirilmesidir. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Namık Kemal Üniversitesinde öğrenim gören ve müsabakalara katılan 94 Erkek 50 Kadın toplam 144 öğrenci oluşturmaktadır. Demografik özellikleri belirlemeye yönelik kişisel bilgi formu ile Willis tarafından 1982 yılında geliştirilen Tiryaki ve Gödelek (1997) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan, güvenilirlik ve geçerlilik çalışması yapılmış olan Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği (SÖBMÖ) ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22 İstatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Anlamlı farkın olması durumunda varyans analiz sonuçları Tukey testi kullanılarak karşılaştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda; Sürekli spor yapan öğrencilerin spora özgü başarı ve motivasyon düzeyleri; cinsiyet, yaş, eğitim, gelir düzeyi, yaşadıkları yer, spor yapma süresi, lisanslı spor yapma, spor yapma sıklığı, farklı branşla ilgilenme durumlarına göre anlamlılık düzeyleri incelenmiş istatistiki olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Spora özgü başarı motivasyonunun yükseltilebilmesi için psikolojik özellikler ile kişilik özelliklerin birbiriyle etkileşimde bulunarak sportif başarı düzeyinde etkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Başarı, Motivasyon.

Investigation of Students' Success and Motivation Levels

Abstract

The aim of this study is to investigate the sports-related success and motivation levels of sports students and to evaluate the results according to their socio-demographic characteristics. The sample of the study consisted of 144 male and female athletes in the 2016-2017 academic year. The personal information form to determine demographic characteristics and the Motivation Scale of Motivation (SÖBMÖ), which was validated by Willis in 1982 and adapted to Turkish by Tiris and Gödelek (1997), were used. The data were analyzed by SPSS 22 Statistics package program. In case of significant difference, variance analysis results were compared by using Tukey test. As a result of the research; The sport-specific success and motivation levels of the students engaged in continuous sports; gender, age, education, income level, place of residence, the duration of sports, licensed sports, frequency of sports, the level of significance according to different branches of interest were examined and no statistically significant difference was found. In order to increase the motivation of sports, it can be said that psychological characteristics and personality traits interact with each other and are effective at the level of sport success.

Keywords: Sport, Success, Motivation.

¹ Öğretim Görevlisi. Dr. Namık Kemal Üniversitesi, syigit@nku.edu.tr

GİRİŞ

Motivasyon; hareket etmek, teşvik etmek, harekete geçmek anlamlarına gelen Latince “movere” kelimesinden, İngilizce ve Fransızca “motive” kelimesinden türemiştir. Türkçede “Motive” teriminin karşılığı ise güdü ve harekete geçmektir (Eren, 1998). Motivasyon (güdülenme), organizmayı davranışa iten, bu davranışların düzenliliğini ve sürekliliğini belirleyen, davranışa yön ve amaç veren çeşitli iç ve dış etkenler ile bunların işleyişini sağlayan mekanizmalar olarak tanımlanabilir (Aydın, 2001). Motivasyon, temel bir psikolojik süreç olup istekleri, arzuları, ihtiyaçları ve ilgileri kapsayan geniş bir kavramdır (Cüceloğlu, 1991). Motivasyon, bireylerdeki içsel enerjinin belirli hedeflere yönlendirilmesi için hareketlendirilmesi, aktive edilmesidir (Düren, 2000).

Motivasyon, kişilerin belirli bir amacı gerçekleştirmek maksadıyla kendi arzu ve istekleri ile davranışlarıdır. Bireyleri, beklenen ve istenen yönde hareket etmelerine ve davranışlarına teşvik eden, kendilerinden veya çevrelerinden kaynaklanan çeşitli güdü ve güdüler topluluğudur. Motivasyon; örgütün ve bireylerin ihtiyaçlarını karşılayacak bir iş ortamı oluşturmak maksadıyla, bireyin harekete geçmesi için etkilenmesi ve teşvik edilmesi sürecidir (Küçükahmet, 2000). Sage’e göre motivasyon, kişinin çabasının (eforunun) yönünü ve yoğunluğunu anlatır. Çabanın yönü; her hangi bir duruma yaklaşmayı veya kaçınmayı ifade ederken, çabanın yoğunluğu ve bir durumda ne kadarlık çabanın harcadığını ifade eder (Tiryaki, 2000).

Genel olarak motivasyon tanımlarına bakıldığında bireyin bir davranışı gerçekleştirmek için sahip olduğu kaynakları bu yolda kullanması durumu karşımıza çıkmaktadır. Bu kaynakların kullanım amacı bir diğer önemli konudur. Eğitim alanında motivasyonu düşünecek olursak bireyin istediği öğrenmeyi ya da başarıyı sağlaması için kaynakları kullanması ve eyleme geçmesi durumu karşımıza çıkmaktadır. Arkonaç’a (1998) göre motivasyon, genel anlamda, insan organizmasını davranışa iten, bu davranışların şiddet ve enerji düzeyini tayin etmeyi, davranışlar belirli bir yön vermeyi ve bunun devamını sağlayan çeşitli iç ve dış sebepleri ve bunların işleyiş mekanizmalarını kapsar.

Başarı Motivasyonu Kuramı, kişilerin bir etkinliğe neden katıldığını, zor olanı başarmak için neden bu kadar çok çaba sarf ettiğini ve bunu neden uzun süre devam ettirdiğini açıklamaya çalışmaktadır (Hayashi, 1994). Sporcuların müsabakalarda iyi performans gösterebilmeleri için gereken şartlardan biri de yine o sporcuların güdülemelerini saylayacak etkenleri iyi bilmektir. Sporun ve spor psikolojisinin esaslarının başında güdüleme gelmektedir. Dolayısıyla sporda herkesin güdüleme teriminin üzerinde durması ve bu terimi çok iyi bilmesi gerekir (Terzioğlu, 1992). Atkinson’a göre, başarı motivasyonu aslında, iki kişilik yapısını içermektedir. Bunlar başarılı olma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsüdür. Başarılı olma güdüsü “elde edilen başarıdan gurur duyma ve tatmin olma deneyimleri yaşama özelliği” olarak tanımlanırken, başarısızlıktan kaçınma güdüsü “başarısız sonuçlardan utanma ya da üzüntü deneyimleri yaşama özelliği” olarak tanımlanabilir. Teori davranışlarımızın bu iki güdü arasındaki dengeden etkilendiğini ileri sürmektedir (Cox, 1990). Başarılı olmak isteyen her sporcu, kendisi için bir yeterlilik ölçüğü geliştirmektedir. Sporcu kendisine

koyduğu üstün başarı sınırlarını aştığında ya da bu sınırlara ulaştığında, artık başarmak için fazla gayret sarf etmeyebilir. Sporcu, başarı umudu ile başarısızlık korkusu arasında kendine göre bir denge kurar. Her hangi bir spor branşında veya bir karşılaşmada düşük başarı, bir sporcu için yeterli olduğu halde, başka alanda, başka bir karşılaşmada normal bir başarı onun için başarısızlık manasına gelebilir. Yani sporcu duruma göre kendi başarı sınırlarını kendisi tayin etmektedir. Bu durumda içsel ve dışsal motivasyon önem kazanmaktadır (Mungan, 1995).

Sporda başarı motivasyonu, “Başarı Güdülenmesi” kuramına göre, başarıya yaklaşma güdüsü, güç gösterme güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsünden oluşmaktadır. Başarıya yaklaşma güdüsünün, sporcunun yarışma durumuna yaklaşımdaki içsel motivasyonunu ifade ettiği düşünülmektedir. Bu da yaklaşık olarak kendine güven, yetkinlik ya da güçlülük, kişisel kompetandık terimleri ile es anlama gelmektedir. Bu özellikleri yüksek olan kişilerin, düşük olan kişilere göre, başkaları tarafından değerlendirilmenin yapıldığı, başarı elde edebilecekleri ortamlara katılımı daha yüksektir (Cox, 1990). Bir antrenörün güdüleme eylemini gerçekleştirebilmesi için sporcuları hakkında çeşitli bilgilere sahip olması gerekir. Bu bilgiler sporcunun kişilik, sosyo-ekonomik ve kültürel özellikleri ile ilgilidir. Bu bilgileri elde etmek için bazı testlerden yararlanabileceği gibi, gözlemlerden ve çeşitli davranışlara gösterilen tepkilerden de yararlanabilir. Elde edilen bu bilgiler sporcusuna yaklaşım biçimini, seçilecek yöntemi ve yöntemin başarısını etkileyecektir (Doğan, 2005). Yerlisu (1993), elit tekvandocu, güreşçi ve atletler üzerinde yapmış olduğu çalışmada sporculara verilen ödüller arttıkça sporcuların motivasyonlarının ve performanslarının arttığı sonucuna varmıştır.

Bu araştırmanın amacı, spor yapan üniversite öğrencilerinin spora özgü başarı ve motivasyon düzeylerinin araştırılması, sosyo demografik özelliklerine göre çıkan sonuçların değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda üniversitede öğrenim gören farklı branşlarda müsabakalara katılan öğrencilerinin sosyo demografik özelliklerini inceleyip genel olarak spora özgü başarı motivasyon düzeylerini değerlendirmektir.

Materyal ve Metod

Araştırmada spor yapan üniversite öğrencilerinin spora özgü başarı ve motivasyon düzeylerinin farklı değişkenlerle ilişkisi belirleneceğinden araştırmanın yöntemi korelasyonel araştırma yöntemi olarak belirlenmiştir. Korelasyonel araştırmalar iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkilerin herhangi bir şekilde bu değişkenlere müdahale edilmeden incelendiği araştırmalardır.

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu 2016-2017 Eğitim Öğretim döneminde Namık Kemal Üniversitesi’nde öğrenim gören sürekli spor yapan ve farklı branşlarda (basketbol, futbol, voleybol, futsal, güreş, judo) müsabakalara katılan öğrencilerin spora özgü başarı ve motivasyon düzeylerinin araştırılması amacıyla 94 Erkek 50 Kadın toplam 144 spor yapan öğrenci oluşturmaktadır.

Verilerin toplanması

İlk olarak araştırmanın amacına ilişkin mevcut bilgiler, literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde verilmiştir. Böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. Çalışmanın amacına ulaşabilmek için öğrencilere araştırmacı tarafından hazırlanan, demografik özellikleri belirlemeye yönelik kişisel bilgi formu (cinsiyet, yaş, eğitim, gelir düzeyi, yaşadıkları yer, spor yapma süresi, lisanslı spor yapma, spor yapma sıklığı, farklı branşla ilgilenme durumu) ile Willis tarafından 1982 yılında geliştirilen Tiryaki ve Gödelek (1997) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan, güvenilirlik ve geçerlilik çalışması yapılmış olan Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği (SÖBMÖ) ölçeği kullanılmıştır. Spora özgü başarı motivasyon ölçeği toplam 40 maddeden oluşan ve maddeleri “hiçbir zaman, çok az, bazen, oldukça fazla, her zaman” şeklinde ifade edilen beşli likert tipindedir. Ölçekte güç gösterme güdüsü 12, başarılı olma güdüsü 17 ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü 11 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.

Verilerin analizi

Ölçek uygulaması sonucu elde edilen veriler SPSS 22 İstatistik paket programıyla cinsiyet ve katılımcıların spor yapıp yapmadıkları bağımsız örneklem için t testi; diğer değişkenler ise tek yönlü varyans (ANOVA) analizi ile incelenmiştir. Anlamlı farkın olması durumunda varyans analiz sonuçları Tukey testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde sporcuların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerine ilişkin vermiş oldukları cevaplar ile aldıkları puanlar istatistiki yöntemle ortaya konulmuş ve yorumlanmıştır.

Tablo 1. Spor ve sosyalleşme düzeylerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Değişken	N	Ortalama	Standart sapma	Basıklık	Çarpıklık
Spora Özgü Başarı Motivasyonu	144	3,3163	0,3954	,172	,103

Bu tabloda katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinin ortalama değerleri verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların cinsiyete göre spora özgü başarı motivasyonu düzeylerine ilişkin yapılan bağımsız örneklem için t-testi bulguları

Cinsiyet	N	Ortalama	S	t	sd	p
Erkek	94	3,3122	,39552	-,169	142	,866
Kadın	50	3,3240	,39907			

Katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinin cinsiyete göre değişip değişmediğine ilişkin bulgular, cinsiyete göre katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeyinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığını göstermiştir ($t(142) = -,169, p > .05$).

Tablo 3. Katılımcıların yaşa göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin bulgular

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Gruplar arası	,012	3	,004	,025	,995
Grup içi	22,345	140	,160		
Toplam	22,357	143			

Katılımcıların yaş ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA sonuçları incelendiğinde, yaş açısından katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde anlamlı şekilde bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir ($F(3, 143) = ,025 p > .05$).

Tablo 4. Katılımcıların eğitim durumuna göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin bulgular

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Gruplar arası	,079	2	,040	,250	,779
Grup içi	22,278	141	,158		
Toplam	22,357	143			

Eğitim durumu ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA sonuçları incelendiğinde, eğitim durumu açısından katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde anlamlı şekilde bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir ($F(2, 143) = ,250 p > .05$).

Tablo 5. Katılımcıların aile gelirine göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin bulgular

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Gruplar arası	,082	3	,027	,171	,916
Grup içi	22,275	140	,159		
Toplam	22,357	143			

Katılımcıların aile geliri ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA sonuçları incelendiğinde, aile geliri açısından katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde anlamlı şekilde bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir ($F(3, 143) = ,171 p > .05$).

Tablo 6. Katılımcıların yaşadıkları yere göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin bulgular

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Gruplar arası	,267	2	,133	,852	,429
Grup içi	22,090	141	,157		
Toplam	22,357	143			

Katılımcıların yaşadıkları yer ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA sonuçları incelendiğinde, yaşadıkları yer açısından katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde anlamlı şekilde bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir ($F(2, 143) = ,852$ $p > .05$).

Tablo 7. Katılımcıların spor yaptıkları süreye göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin bulgular

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	P
Gruplar arası	,018	3	,006	,039	,990
Grup içi	22,338	140	,160		
Toplam	22,357	143			

Katılımcıların spor yaptıkları süre ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA sonuçları incelendiğinde, spor yaptıkları süre açısından katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde anlamlı şekilde bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir ($F(3, 143) = ,039$ $p > .05$).

Tablo 8. Katılımcıların lisanslı olarak spor yapma durumlarına göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin bulgular

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Gruplar arası	1,436	4	,359	2,386	,054
Grup içi	20,920	139	,151		
Toplam	22,357	143			

Katılımcıların lisanslı olarak spor yapma durumlarına ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA sonuçları incelendiğinde, lisanslı olarak spor yapma durumlarına açısından katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir ($F(4, 143) = 2,386$ $p > .05$).

Tablo 9. İlgilenilen spor branşını yapma sıklığına göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin bulgular

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Gruplar arası	,850	3	,283	1,844	,142
Grup içi	21,507	140	,154		
Toplam	22,357	143			

Katılımcıların ilgilenilen spor branşını yapma sıklığı ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA sonuçları incelendiğinde, ilgilenilen spor branşını yapma sıklığı açısından katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde anlamlı şekilde bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir ($F(3, 143) = 1,844$ $p > .05$).

Tablo 10. Katılımcıların belirli bir spor branşıyla ilgilenme durumlarına göre spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin bulgular

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Gruplar arası	,854	4	,213	1,379	,244
Grup içi	21,503	139	,155		
Toplam	22,357	143			

Katılımcıların belirli bir spor branşıyla ilgilenme durumları ile spora özgü başarı motivasyonu düzeyine ilişkin tek yönlü ANOVA sonuçları incelendiğinde, belirli bir spor branşıyla ilgilenme durumları açısından katılımcıların spora özgü başarı motivasyonu düzeylerinde anlamlı şekilde bir farklılaşmanın olmadığı görülmektedir ($F(4, 143) = 1,379p > .05$).

SONUÇ

Bu çalışmada elde edilen bulgulara dayanarak araştırmanın konusu ile benzer çalışmaların sonuçları karşılaştırılmış ve tartışmalara yer verilmiştir.

Bu çalışma sonucunda; Sürekli spor yapan öğrencilerin spora özgü başarı ve motivasyon düzeyleri; cinsiyet, yaş, eğitim, gelir düzeyi, yaşadıkları yer, spor yapma süresi, lisanslı spor yapma, spor yapma sıklığı, farklı branşla ilgilenme durumlarına göre anlamlılık düzeyleri incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Cinsiyete göre anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüş ve litaretür taramasında benzer çalışmalar incelenmiştir. Cinsiyet düzeyine baktığımızda, Gacar (2013) tarafından yapılan çalışmada hentbol sporcularının başarı motivasyon düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı herhangi bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir. Yaş düzeyine baktığımızda, Soyer ve ark (2010) tarafından yapılan "Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi" adlı çalışmalarında, araştırmaya katılanların yaşları ile başarı motivasyonu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Kılınç ve ark (2011) tarafından yapılan "Takım sporu yapanların motivasyon düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi" adlı çalışmasında yaş değişkeninde herhangi bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir. Üstün ve ark (2016) tarafından yapılan araştırmada Rekabete dayalı motivasyonda cinsiyet farklılıkları bulunmuş ancak, yaşa dayalı herhangi bir farklılık görülmemiştir. Yapılan araştırmaların bulguları ile alan yazın örtüşmektedir.

Turhan (2009) un yaptığı çalışmasında, futbol oynama süresi 5 yıldan az olan futbolcularda GGG (güç gösterme güdüsü) anlamlı olarak daha düşük bulunmuştur. BYG (başarıya yaklaşma güdüsü) ve BKG (başarısızlıktan kaçınma güdüsü) arasında her iki grup arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Kaya (2011) tarafından boş zaman ve motivasyonla ilgili öğrencilere yapılan ile bir çalışmada, öğrencilerin yaşadıkları yere göre ölçeğin toplam puan ortalaması ikili karşılaştırıldığında yurttan kalanlarla evde kalanlar, yurttan kalanlarla diğer grubunda yer alanlar arasındaki farkın anlamlı olduğu saptanmıştır.

Özyalvaç (2010) ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarını incelediği çalışmada deneklerin akademik motivasyon puanlarının anne eğitim durumu değişkeni bakımından karşılaştırılmasında

farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir. Akabay (2010)' in çalışmasında Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Güç Gösterme Güdüsü alt boyut puan ortalamalarının, profesyonel futbolcuların öğrenim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla varyans analizi yapılmıştır. Varyans analizi sonucunda, güç gösterme güdüsünün futbolcuların öğrenim durumlarına göre farklılaştığı saptanmıştır. Bu çalışmaların sonuçlarına baktığımızda bizim çalışmamızla aynı yönde paralellik gösterdiklerini görülmektedir.

Sonuç olarak; çalışmaya katılan öğrencilerin spora özgü başarı ve motivasyon düzeylerinin sosyo demografik özellikler açısından bakıldığında anlamlı farklılaşmaların olmadığı görülmüştür. Sporda başarı elde edebilmek bireyin psikolojik özellikleri kişilik özellikleri, depresyon düzeyleri ile birlikte başka parametrelerinde etkileyebileceği dikkate alınarak, sporcunun kişilik özelliklerini tanıyarak ona uygun motivasyon modellerinin geliştirilmesi, daha yararlı olabileceği düşünülmektedir. Spora özgü başarı motivasyonunun yükseltilebilmesi için psikolojik özellikler ile kişilik özelliklerin birbiriyle etkileşimde bulunarak sportif başarı düzeyinde etkili olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Akabay U. (2010). Futbolcu-Antrenör iletişiminin farklı statülerdeki futbolcuların başarı motivasyonu ile ilişkisi. *Yayınlanmış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arkonaç, S. A. (1998). *Psikoloji Zihin Süreçleri Bilimi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Aydın, A. (2001). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Cüceloğlu, D. (1991). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Cox, R. H. (1990). *Sport Psychology, Concepts and Applications*. Second Edition. Dubuque: Wm C. Brown Publishers.
- Doğan, O. (2005). *Spor Psikolojisi*. Adana: Nobel Kitapevi. 2. Baskı.
- Düren, A. Z. (2000). *2000'li Yıllarda Yönetim*. İstanbul: Alfa Basım Yayınları.
- Eren, E. (1998). *Örgütsel davranış ve örgüt psikolojisi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Gacar, A. (2013). Examination of Sport-specific Achievement Motivation Level of Super League Handball Players in Universities. *European Journal of Experimental Biology*: 3(1), p. 181
- Hayashi, C. T. (1996). Achievement Motivation among Anglo-American and Hawaiian physical participants: individual differences and social contextual factors, *Journal of Sport and Exercise Psychology*. 18; 194, 215.
- Küçükahmet, L. (2000). *Sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kaya, A. M. (2011). Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Faaliyetlere Yönelik Tutumları Ve Boş Zaman Motivasyonlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Kılınç M, Ulucan H, Kaya K ve ark. (2011). Takım sporu yapanların motivasyon düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2).
- Mungan, S. (1995). Sporda motivasyon faktörü olarak ödül ve ceza, *Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özyalvaç, N. T. (2010). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları İle Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). *Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Soyer, F., Can, Y., Güven, H., Hergüner, G., Bayansalduz, M., & Tetik, B. (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1).
- Turhan, M. (2009). Profesyonel Futbolcularda Depresyon Düzeyi, Anksiyete Düzeyi ve Kişilik Özellikleri İle Sporda Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Tiryaki, G. (2000). *Spor psikolojisi, kavramlar ve uygulama*. Mersin: Eylül Kitap ve Yayınevi.
- Terzioğlu, A, E. (1992). Spor eğitiminde motivasyon kavramı, *Atatürk Eğitim Fakültesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2).
- Üstün, Ü. D., Acet, M., & Ersoy, A. (2016). Competition-Related Motive For Athletes: An Example From A Summer Sport School. *Dumlupınar University Journal of Social Science*.49:115-123
- Yerlisu, T. (1993). Amatör sporda sporcuların ödüllendirilmeleri, *Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, İstanbul.